

Verkorte Handleiding - Preview lespakket BRAVE - Valentijnsactie

Deze handleiding hoort bij het digitale lespakket BRAVE. Het is een verkorte handleiding is beschikbaar gesteld in het kader van de Valentijnsactie van 2022.

Doelgroep

- Voortgezet onderwijs, vanaf de derde klas.
- MBO, niveau 3&4

Vakgebieden

- Burgerschap
- Maatschappijleer
- Geschiedenis
- Aardrijkskunde

Waar bestaat de BRAVE - Valentijnsactie uit?

De Valentijnsactie bestaat uit twee modules. Het gehele pakket zal uiteindelijk uit acht modules bestaan. In de modules van de Valentijnsactie staan drie dappere vrouwen centraal: Loïs en Lilian uit Nederland en Paras uit Pakistan.

Elke BRAVE-module bestaat uit vijf onderdelen en is op dezelfde manier opgebouwd.

1. De les begint met een kennismaking met de mensenrechtenactivist. Hier is ook het filmpje over de activist te zien.
2. Het tweede deel gaat in op wat er in het filmpje te zien. We zoomen in op het verhaal en de beweegredenen van elke activist.
3. Het derde deel is de eerste verdiepingsles. Hier besteden we steeds aandacht aan de mensenrechtenthema's die verband houden met het verhaal van de activist.
4. In de tweede verdiepingsles, onderdeel vier, plaatsen we het verhaal van de activist in een breder kader. Bijvoorbeeld door aandacht te besteden aan de sociaal-culturele situatie van het land waar de activist zich bevindt of we bekijken de situatie in een mondiale context.
5. We eindigen elke module met handelingsperspectief. Een actie die in de klas gedaan kan worden op een manier om je steun te betuigen aan de activist.

Werken met BRAVE:

BRAVE is op verschillende manieren in te zetten. Hierbij geven we enkele suggesties:

- De modules zijn zo gemaakt dat de leerlingen ze zelfstandig kunnen werken. Wel is het belangrijk dat hier toezicht bij is van de docent. De thematiek van het lespakket kan door veel leerlingen als heftig worden ervaren.
- BRAVE is ook in projectvorm aan te bieden. De leerlingen maken dan één van de modules en wisselen aan het einde hun expertise uit. Ook kunnen de leerlingen een presentatie over de module voor te bereiden
- BRAVE leent zich er ook voor om klassikaal aangeboden te worden. Als docent ben je dan meer in de gelegenheid om sturing te geven in waar het gesprek heen gaat. Een hybride vorm is hierbij ook mogelijk. Je start klassikaal op en laat de leerlingen dan zelfstandig een aantal opdrachten maken.

Het lespakket heeft een auto-evaluatie, dat betekent dat de leerlingen tijdens het maken de juiste antwoorden te zien krijgen en daarbij voorzien worden van een stukje feedback of uitleg.

Gevoelige onderwerpen

In het BRAVE lespakket staat in elke module een ander mensenrechtenthema centraal. Bij Paras gaat dit over kindhuwelijken en de rechten van jonge meisjes. Hier komen heftige onderwerpen aan bod zoals uithuwelijking op jonge leeftijd, ongewenste zwangerschappen en vrouwenbesnijdenis.

In de module over mensenrechtenactivisten Lois en Lilian gaat dit over **consent**, oftewel wederzijdse instemming. Amnesty gaat het gesprek aan over consent in de klas. We voeren campagne om ervoor te zorgen dat de norm is dat seks gebaseerd is op gelijkwaardigheid, vrijwilligheid en instemming. Het thema consent leeft onder jongeren en hoe eerder bewust zijn hierover wordt gecreëerd hoe beter. Amnesty schetst hierbij het mensenrechtenkader waarin wordt ingezoomd op het recht op zelfbeschikking, artikel 3 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Het kan voorkomen dat het onderwerp gevoelens en verhalen bij de leerlingen oproept. Het is daarom goed om bij het aanbieden van deze les minimaal 2 docenten, bij voorkeur een begeleider vanuit het zorgteam, erbij te hebben. Ook is het goed om verwijzingen paraat te hebben waar de leerlingen naartoe kunnen gaan als zij kampen met bepaalde ervaringen en eventueel daaruit voortvloeiende problematiek. In eerste instantie gaat het dan om verwijzing binnen de school, licht bijvoorbeeld van tevoren de vertrouwenspersonen in dat deze les plaats gaat vinden. Misschien is er een schoolpsycholoog of maatschappelijk werker beschikbaar voor nazorg?

In tweede instantie zijn er ook bepaalde gespecialiseerde instanties waar de leerlingen zich toe kunnen wenden:

- Bij de kindertelefoon (<https://www.kindertelefoon.nl/>) kunnen jongeren direct contact krijgen met een medewerker. Dit kan telefonisch of via chat.
- Bij het centrum voor seksueel geweld (<https://centrumseksueelgeweld.nl/het-is-niet-jouw-schuld/>) is er een pagina voor kinderen waarbij zij direct in contact kunnen komen met professionals.
- De Rutgers Stichting (<https://www.rutgers.nl/>) geeft veel algemene informatie over seksuele gezondheid. Maar ook over hoe met seksueel geweld om te gaan en hoe je ervoor zorgt dat je jouw grenzen blijft aangeven

Overkoepelende leerdoelen bij het lespakket:

Binnen Mensenrechteneducatie onderscheiden we verschillende typen leerdoelen, gebaseerd op:

- De *kennis* die leerlingen/studenten opdoen tijdens de les
- De *vaardigheden* die zij bijleren
- Hoe de les bijdraagt aan een *houding* die het draagvlak voor mensenrechten ondersteunt

Kennis: Leerlingen/studenten kunnen

- uitleggen wat mensenrechten en wat hun betekenis is in het dagelijks leven
- uitleggen wat mensenrechtenverdedigers doen, waarom hun werk belangrijk is en waarom ze steeds grotere risico's lopen.

Vaardigheden: Leerlingen/studenten kunnen

- het persoonlijke verhaal van de mensenrechtenverdediger in een bredere context van mensenrechten plaatsen
- vanuit een breder maatschappelijk kader uitleggen waarom het belangrijk is om je in te zetten voor mensenrechten
- zich een mening vormen over mensenrechtenschendingen en deze beargumenteren
- in de betreffende landen aanwijzen wie er welke verantwoordelijkheden heeft ten aanzien van het beschermen van mensenrechten.

Houding: Leerlingen/studenten zijn

- in staat zich in te leven in de situatie van anderen, in andere landen in staat blijkt te geven van een empathische houding;
- in staat te reflecteren op hun eigen gedrag en hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de mensenrechten;
- in gaan zien dat ze zelf ook op kunnen komen voor hun eigen rechten en de rechten van anderen.